

Nr 128

Av herr Sörlin m. fl., om förstatligande av det kommunala gymnasiet i Vilhelmina.

(Lika lydande med motion nr 140 i Andra kammaren)

Nu gällande praxis för inrättande av nya statliga gymnasier med kommunalt gymnasium som övergångsform synes vara föråldrad. Denna ordning leder till orimligt stora kostnader för huvudmannakommunen, men också för övriga kommuner inom gymnasiets upptagningsområde, vilka av länskolnämnd hänvisas att sända sina ungdomar till dylikt gymnasium på grund av platsbrist vid statliga gymnasier. Vårdkommunen äger då att uttaga elevavgifter grundade på kommunens verkliga kostnader, vilka kan bli mångdubbelt större än kostnaden vid statligt gymnasium. Tanken bakom vår nya skola kan icke ha varit att acceptera en ordning som leder till en så orättvis fördelning av skolkostnader olika kommuner emellan.

Genom Kungl. Maj:ts beslut inrättades kommunalt gymnasium i Vilhelmina köping från och med höstterminen 1961. Beslutet hälsades med stor tillfredsställelse, då därmed studiebegåvad ungdom i Västerbottens södra lappmark kunde få tillfälle till gymnasiestudier i sin hembygd.

För Vilhelmina köping och landskommun, som tillsammans uppstår huvudmannaskapet för gymnasiet, har kostnaderna blivit mycket betungande. Driftskostnaderna för innevarande år beräknas till 327 000 kronor. Därtill kommer kapitalkostnader för byggande av skollokaler till betydande belopp. Kommunerna i fråga har sedan länge ett högt skattetryck. För år 1963 är den kommunala utdebiteringen fastställd till kr. 18: 20 i landskommunen och 18: 70 per skattekrona i köpingen. Antalet innevånare i de båda kommunerna tillsammans var vid årsskiftet 10 370 personer. Gymnasiets upptagningsområde utgör ca 200 kvadratmil, en ytvidd motsvarande Skåne, Blekinge och Halland. Det är sålunda fråga om ett utpräglat glesbygdsområde. Detta har till följd att flertalet skolungdomar måste inackorderas på skolorten och kostnaderna härför bäras av målsmännen, ev. med något bidrag från hemkommunen. Under dessa förhållanden är det knappast möjligt för Vilhelmina-kommunerna att debitera grannkommunerna hela kostnaden per elevplats vid gymnasiet, i varje fall skulle detta skapa mycket starkt missnöje och hämma rekryteringen, enär denna kostnad skulle bli mångdubbelt högre än vid statligt gymnasium.

Västerbottens läns landsting har understrukit behovet av ekonomiskt stöd till gymnasiet i fråga genom att för treårsperioden 1962—1964 bevilja ett

årligt anslag om 20 000 kr. Beslutet, som var enhälligt, motiverades av det stora utbildningsbehovet inom detta glesbygdsområde.

Det synes oss rimligt och rättvist att principen om kommunalt gymnasium som övergångsform modifieras och att gymnasiet i Vilhelmina med hänsyn till de speciella förhållanden som föreligger förstatligas under innevarande år.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställles,
att riksdagen måtte besluta att kommunala gymnasiet i
Vilhelmina förstatligas från och med den 1 juli 1963.

Stockholm den 23 januari 1963

Thore Sörlin

Per Jacobsson

Lage Svedberg

Nils-Eric Gustafsson

Gunvor Stenberg

Gunnar Rönnerberg